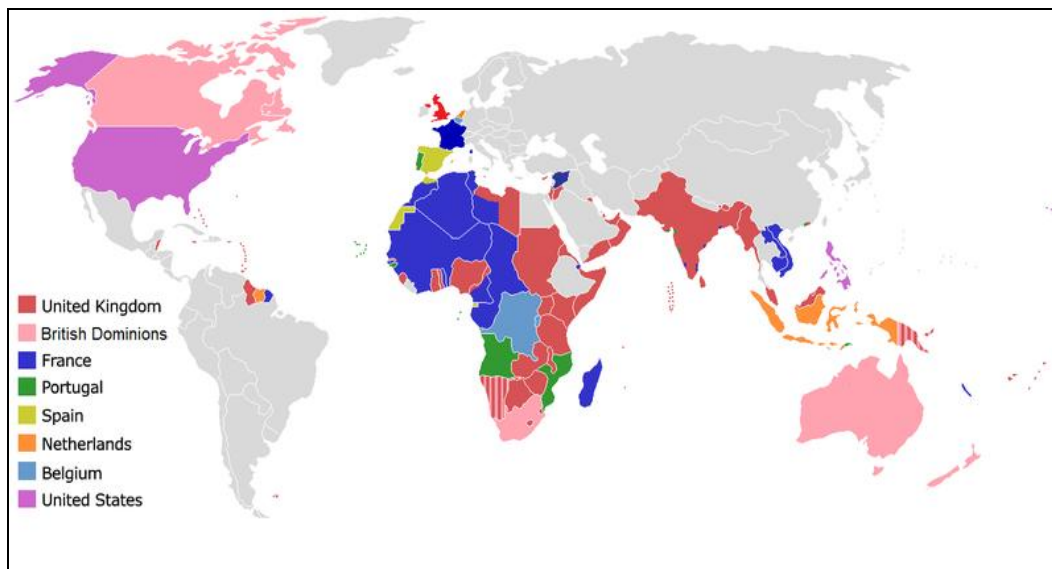

Politické uspořádání světa

Pracujte s pomocí mapek a odkazů:

Obrázek č. 1: zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Colonization_1945.png

<http://www.kias.cz/media/files/publications/KIAS012.pdf> studijní mater. J.Klíma

A. Pracujte s textem na této webové stránce

<http://www.dejepis.com/index.php?page=000&kap=027&pod=1dekolonizace>

- 1) Zjistěte, kterými fázemi prošel dekolonizační proces
- 2) Vyjádřete se k 1. fázi dekolonizace a porovnejte proces dvou nejlidnatějších států světa – **Indie a Číny**.
- 3) Ve 2. fázi dekolonizace si všimněte roku **1960 – ROK AFRIKY** a zjistěte, které státy Afriky získávají nezávislost.
- 4) Charakterizujte v tomto období problematiku **Jihoafrické republiky** a politiky **APARTHEIDU** – vysvětlete co znamená tento pojem.
- 5) Ve třetí fázi dekolonizace **Indočíny a Izraele** nastudujte literaturu a vytvořte krátkou prezentaci k uvedeným oblastem.
- 6) Zjistěte, o která území vedou spory **Izrael a Palestina**.

B. Závislá území

1. Napište názvy ostrovů, které svou **politickou příslušností náleží** (postupujte dle uvedeného zdroje), nebo mapy v atlase. Aktuální situaci si můžete ověřit na stránkách MZVČR www.mzv.cz

- k FRANCII,
- k VELKÉ BRITÁNII,
- ke ŠPANĚLSKU,
- k PORTUGALSKU.

2. Vyhledejte tato závislá území a stručně popište jejich polohu. Uveďte název státu, pod jehož správu spadají.

- GRÓNSKO,
- NOVÁ KALEDONIE,
- NIZOZEMSKÉ ANTILY,
- FRANCOUZSKÁ POLYNÉSIE.

3. Vyberte si alespoň 2 území z uvedené tabulky, která uvádí státy s problematickou otázkou suverenity:

- uveďte, kde se rozkládají,
- název státu pod jehož správu patří,
- charakterizujte tuto zemi z hlediska socioekonomického.

Území	Rozloha (km ²)	Poř. rozloha	Počet obyv.	Poř. obyv.	Lokalizace teritoria	Nárokující stát	Poznámka
 Tchaj-wan	35 980	3.	228 943 84	1.	Východní Asie	Čína	členem OSN není od roku 1971, 25 států ho uznává, další státy s ním udržují alespoň hospodářské kontakty
 Kosovo	10 912	5.	2 100 000	4.	Jihovýchodní Evropa	Srbsko	Uznané nezanedbatelným počtem států , Srbsko ho stále považuje za svoji autonomní provincii
 Západní Sahara	266 000	1.	513 008	6.	Severní Afrika	Maroko	<i>De iure</i> nezávislý stát, jehož nezávislost uznává nezanedbatelný počet jiných států, ale fakticky nezávislé není
 Palestinská autonomie	6 220	7.	3 889 249	2.	Jihozápadní Asie	Izrael	<i>De iure</i> nezávislý stát, jehož nezávislost uznává nezanedbatelný počet jiných států, ale fakticky nezávislý není

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

 Abcházie	8 600	6.	216 000	8.	Jihozápadní Asie (Zakavkazsko)	Gruzie	Celosvětově uznávaná několika státy , ale <i>de facto</i> nezávislá
 Jižní Osetie	3 900	9.	70 000	10.	Jihozápadní Asie (Zakavkazsko)	Gruzie	Celosvětově uznávaná několika státy , ale <i>de facto</i> nezávislá
 Náhorní Karabach	11 458	4.	138 000	9.	Jihozápadní Asie (Zakavkazsko)	Ázerbájdžán	Celosvětově nikým uznávaný stát, ale <i>de facto</i> nezávislý
 Podněstří	4 163	8.	555 347	5.	Východní Evropa	Moldavsko	Celosvětově nikým uznávaný stát, ale <i>de facto</i> nezávislý
 Somaliland	137 600	2.	3 500 000	3.	Africký roh	Somálsko	Celosvětově nikým uznávaný stát, ale <i>de facto</i> nezávislý
 Severní Kypr	3 355	10.	265 100	7.	Středozemní moře	Kypr	Celosvětově uznávaný jen Tureckem , ale <i>de facto</i> nezávislý

4. **Ve kterých oblastech světa** se nachází nejvíce závislých území.

5. Uveďte **název** největšího závislého území světa.

6. Uveďte **příklady nezávislých států**, které byly dříve britskými, francouzskými, belgickými a portugalskými koloniemi. S jakými problémy se musí některé z nich teď vyrovnávat.

7. Zaměřte se na **jedny z posledních změn** na politické mapě současného světa, **vyberte si** oblast, stát, skupinu států a charakterizujte **demokratizační proces** a problémy s tím spojené v dané oblasti.

PŘÍKLADY: Pákistán – Bangladéš, Jemen, Namibie, Eritrea, Marshalovy ostrovy, Tchaj – wan, Kosovo, Náhorní Karabach, Somaliland, Palestina, Tibet, Kašmír

<http://www.bedeckr.cz/staty/Afrika/dekolonizace>

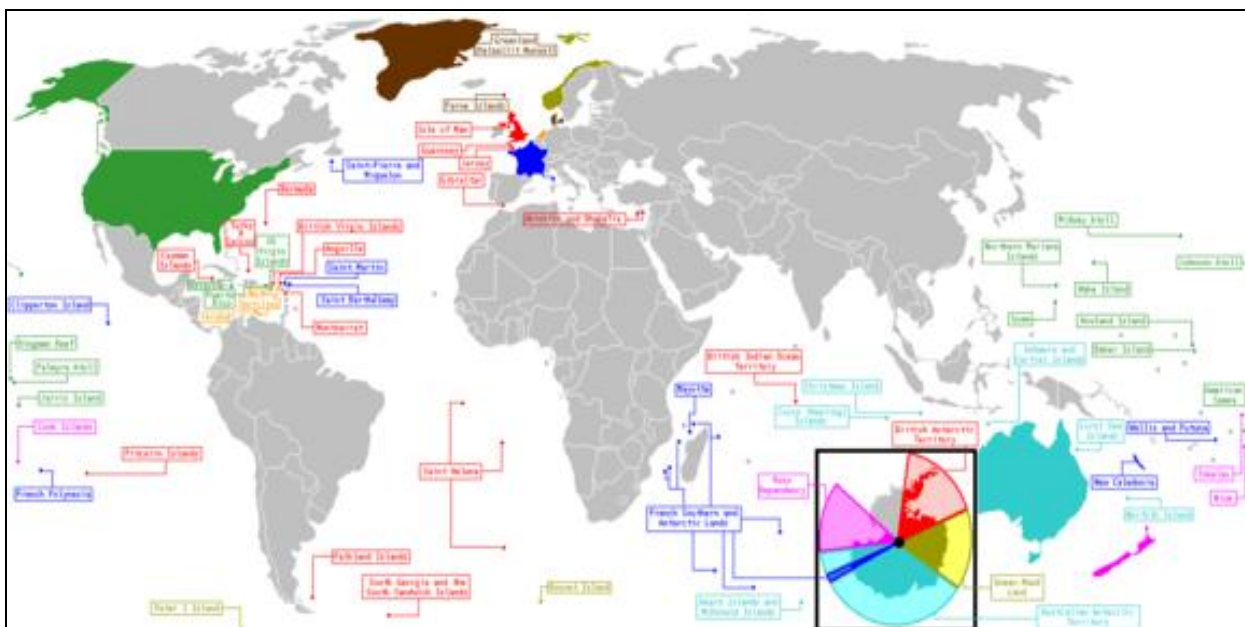
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/75/Africa.gif>

8. Zvláštní postavení má **ANTARKTIDA**. Byla prohlášena za otevřený světadíl, využívaný jen pro mírové účely, především pro mírový výzkum. Obrovské zdroje nerostného bohatství nesmí být využívány k těžbě, aby nebyla porušena přírodní rovnováha tohoto kontinentu. Antarktida patří všem státům světa.

Zjistěte, které země zde mají své výzkumné stanice.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Antarktida>

9. **Které faktory** ovlivnily hospodářství a společnost kolonií kladně, které naopak pomohly koloniálním velmocím?

Obrázek č 2: zdroj:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_z%C3%A1visl%C3%BDch_%C3%BAzem%C3%ADkoloniální_soustava

10. Popište, jak se vyvíjela mapa Evropy:

- po 1. geopolitické změně
- po 2. geopolitické změně
- po roce 1990

11. Vysvětlete pojmy a uveďte příklady:

- nezávislý – svrchovaný stát
- zámořské území
- kolonie
- bipolární rozdělení světa
- unipolární rozdělení světa
- multipolární rozdělení světa

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

g) studená válka

h) “železná opona“

12. Pomocí historického atlasu uveďte státy, které v určitých obdobích představovaly hlavní síly působící na uspořádání politické mapy světa.

13. Uveďte země, které se osamostatnily v roce 1960, využijte webových stránek <http://dejepis.info/?t=243>

14. Které nezávislé státy vznikly na území SSSR po jeho rozpadu a které z nich nejsou členy SNS.

http://www.google.cz/search?sourceid=navclient&hl=cs&ie=UTF-8&rlz=1T4SKPT_csCZ430CZ439&q=SNS

Společenství nezávislých států

Obrázek č. 3: zdroj:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CIS_Map.svg

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použité zdroje:

- BIČÍK, Ivan a Bohumír JANSKÝ. *Příroda a lidé Země: Učebnice zeměpisu pro střední školy*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2001. ISBN 80-86034-45-3.
- DEMEK, Jaromír, Vít VOŽENÍLEK a Miroslav VYSOUDIL. *Geografie pro střední školy 1: Fyzickogeografická část*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, akciová společnost, 1997. ISBN 80-85937-73-5.
- BIČÍK, Ivan, Vladimír BAAR, Zdeněk ČERMÁK, Václav FRAJER a Radim PERLÍN. *Hospodářský zeměpis: globální geografické aspekty světového hospodářství*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o., 2003. ISBN 80-86034-52-6.
- VALENTA, Václav a Alois MICHÁLEK. *Současný svět: Učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, s. r. o., 1998. ISBN 80-86034-21-6.
- SMOLOVÁ, Irena a Miroslav VYSOUDIL. *Zeměpis na dlani*. Olomouc: Rubico, 2003. ISBN 80-85839-88-1.
- KRÁL, Václav. *Fyzická geografie Evropy*. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0684-2.
- PLUSKAL, Miroslav, Petr BRADÁČ, Petr KRAUS a Marie KRAUSOVÁ. *Zeměpis pro 8.ročník: Společenské složky krajiny, Politická mapa světa*. Praha: Nakladatelství Alter, 2003. ISBN 80-7245-049-2.

Odkazy:

Soubor:Colonization 1945.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-06-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Colonization_1945.png

Soubor:Dependent territories 2007.png. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dependent_territories_2007.png
<http://www.zemepis.com/ps.php> seznam závislých území

Soubor:CIS Map.svg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CIS_Map.svg